

részetet — jussanak át a határon ; már nem is okozhat nagy veszélyt és kockázatot.

Ennek folytán a csendőr gyakran, lehetőleg éjjel ellenőrizze a közvetítőket, általában a határszél felé és onnan jövő minden embert, főképen ha nem a szokott közlekedési vonalon jár — kérdezzen ki és ébersége ez irányban is jó hatást fog eredményezni.

A hajózásról és folyamrendészetéről.

(A szolgálati utasítás 22. §-ának 13. és 14. pontjaihoz.)

A hajózást az 1869. évi április hó 21-én a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium által kiadott ideiglenes utasítás szabályozza, melynek a csendőrségi szolgálatot érdeklő részeit a következőkben kívánjuk ismertetni.

A magyar korona területén közönséges, nem gőzerővel járó hajóval vagy tutajjal önálló üzlet gyakorlására az engedélyt azon első folyamodású közigazgatási hatóság (a közig. bizottság) adja meg, melynek területén az üzlet székhelye leend. A gőzerővel járó hajózás engedélyezése a közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumot illeti. Valamennyi belső vizeknek a lajthántuli tartományok lakói részéről hajók- vagy talpakkal leendő használatát illetőleg az 1858. évi január 29-én (B. t. l. 1868. 21. sz.) kelt miniszteri rendeletben megjelölt lajthántuli hatóságok részéről kiadott engedélyek az 1865/67. évi XVI. t.-cikk III. cz. értelmében, Magyarország területén is érvényesek. Ezenfelül a Dunán mindazok is gyakorolhatják a hajózást, kik a parti államok részéről az 1857. évi november 7-én kelt dunahajózási okmány értelmében arra engedélyt nyertek.

A magyarországi hatóságok részéről a hajózási engedély elnyerése ahhoz van kötve :

a) hogy az üzletvezetés székhelye a magyar korona területén legyen ;

b) hogy a folyamodók kijelöljék : minemű és hány hajót vagy tutajt, minő célra s mely vonalon kívánnak járatni.

A hajózási engedélyen kívül minden hajóhoz külön hajólevél kívántatik. Ennek kiállítását a folyamodó azon első folyamodású közigazgatási hatóságnál (a közigazg. bizottságnál) kérheti, melynek területén üzlete székhelye fekszik. Hajólevél nélkül csak azon gőzerő nélküli hajók és kisebb vízi járművek közlekedhetnek, melyek :

a) csak egy vízmenti utra készültek ;

- b) a vidék természetményeit a közeli eső vásárookra viszik;
 c) a közel parti összeköttetést fentartják vagy átjárókul
 szolgálnak; végre
 d) a tutajok.

Minden hajólevéllel ellátott hajó, ugyszintén a tutajok csak okleveles hajósok (tutajos, kormányos, gőzhajóvezető és kapitány) vezetése alatt járhatnak. Mindennemű hajós-oklevél (tutajos-, kormányos-, gőzhajóvezető-, kapitány-oklevél) csak három évi gyakorlat kimutatása s szabályszerű vizsgálat után adható ki. (Kiadja a közigazg. bizottság.) — Kielégítő vizsgálat alapján a hajós-oklevelet gőzhajók vezetésére a magyar királyi közmunka- és közlekedésügyi miniszterium, egyéb járművekre az illető első folyamodásu közigazg. ási hatóság adja ki. (A közig. bizottság az Ut. 34. §-a alapján.)

Gőzerővel járó hajókon a hajóvezetőn vagy kapitányon kívül mulhatlanul egy gépvezető is megkívántatik, ki csak szabályszerű vizsgálat alapján kiadott bizonyítvánnyal ellátott egyén lehet.

Minden okirat a hajózás gyakorlatának egész ideje alatt az illető hajón tartandó, s a gépen a szelentyü, valamint az emeltyük — ha léteznek — bélyeggel láthatólag s világosan jelölendők meg.

Minden, a magyar kormány engedélye mellett járó hajó személyzetének legalább kétharmada magyar alattvaló legyen s oly hajót, mely hajólevéllel ellátandó, valamint az átjáró naszádokat (hidat, kompot, révladikot) egyedül 21 évet betöltött egyének vezethetnek. Kisebb szolgálatokra 12, hajóslegényi vagy ezzel egyenlő minőségben alkalmazásra 18 évet betöltött életkor kívántatik.

Minden hajóslegény vagy vele egyenlő minőségben alkalmazott, tartozik magát egy hatósági szolgálati könyvvel ellátni, mely az illetőnek egyuttal igazolásul szolgáland.

Minden gőzhajónak a hajó-bejegyzési könyvbe iktatott neve vagy száma; egyéb hajónak, nadszának, hajó-malomnak és minden uszó építmények külső oldalain ezenkívül még a tulajdonos neve is, távolról elég olvashatólag felirva legyen.

A hajókat egyedül a meder és vizállás viszonyainak megtefelelőleg s legfolebb a köbözési bizonyítványban megjelölt terhelhetőségök mértékéig — melynek a hajó oldalán megjelölve kell lennie — szabad megrakni, mindenkor szabadon hagyván a hajó szivattyuit, vizhányó helyét s a hombárok (raktárak) ajtait; és a gőzösök után csak géperejüknek megfelelő egy vagy több hajót (uszályt) szabad akasztani.

Minden vezető tartozik magát — hajója terhét illetőleg — a hajóba rakott áruk teljes kimutatásával igazolni.

A személyszállító hajók peremzete s oly nyílás, mely a fedélzetről a hajó belsejébe vezet, köröskörül karfákkal szegélyzendő, illetőleg elzárandó; ugyszintén elzárandó minden oly tárgy, mely az utasok biztonságát veszélyeztetné.

A menetrend, vitelár s a személy- és áruforgalomra vonatkozó mindennemű határozmány, minden állomáson és minden hajón köztudomás végett kifüggesztendő.

Az ittasokat s mindazokat, kik az illem megsértése által a velök utazókat megbántják, a hajószemélyzet utasításainak, melyeket az a biztonság érdekében hozzájuk intézett, nem engedelmeskednek vagy valamely nehéz betegségben szenvedni látszanak, avagy oly állapotban vannak, hogy a többi utasokra nézve kétségkívül alkalmatlanok — mit az illető hajóvezetőnek és ügynöknek kötelessége megítélni — előre is, hogy a hajóra se léphessenek, s magáról a hajóról a vállalat utközben a legközelebb eső állomáson is kiutasíthatja.

A legutóbb nevezett két tekintet alá eső egyéneket azonban elkülönítve külön szobában s szükség esetén felvigyázó kísérettel ellátva, jogában áll a vállalatnak elfogadni.

Töltött fegyvert a hajóra vinni vagy szállítani nem szabad. A hajóvezetőnek jogában áll a hajóra hozott vagy feladott lőfegyvereket megvizsgálni vagy megvizsgáltatni. Katonák és lőfegyverrel ellátott biztonsági közegek, ha egyéb utasokkal egy es ugyanazon hajón szállítatnak, tartoznak — mielőtt a hajóra szállnak — a hajóvezetőnek aziránt megnyugvást szerezni, hogy fegyvereikben töltény nincs. Nagyobb katonaszállítmányoknál a lőfegyverek közelebb megvizsgálása elmaradhat s a közbiztonsági kezesség az illető katonai parancsokra hagyandó.

A tűzveszélyes anyagot szállító hajók az előárbocz csúcsán vagy az őrfa felső végén egy háromszögű fekete zászlót hordani s magukat egyéb hajóktól lehetőleg távol tartani s éjjel más hajóktól elkülönítve megállni tartoznak.

Hajókon ebeket csak szájkosárral ellátva és megkötve vagy elzárva szabad szállítani.

A vontató utakat, hajózási jelzőket, karókat, vízmértékeket, csúsztató fákat, a partkövezetet, magát a partot s általában mindent, mi a hajózáshoz s mindennemű vizi építkezéshez s építményhez tartozik, megrongálni vagy megváltoztatni mindenkinek tilos.

A hajójáratban sekélyes helyeken s különösen kikötőben

semmi — a víz medrének ártalmas anyagot, követ, kőszén-salakot stb. hányni nem szabad.

A vontató utak a part hosszában szélétől legalább 4 ölnyire szabadon tartandók. A vontató lovakkal a vontató utról letérni, a vetéseken, réteken legeltetni, s általában a vontató ut mellékén bármi kárt tenni tilos. A vontató utak aljában eső fürdőházak és hajómalmok csúsztató fákkal el látandók.

A felnyitható hidak tulajdonosai és bérlői tartoznak a hidat, a hajók és talpak átbocsátására, naponként kétszer kinyitni.

Menés közben napfeljöttétől napnyugtáig, állásközben pedig minden ünnep- és vasárnapon reggeli 8 órától naplementig minden hajó tartozik nemzeti lobogóját a zászlótartó rudon állandóan felhuzva tartani.

Veszélyben kivétel nélkül minden [hajós, révész tartozik egymáson kölcsönösen segíteni.

Minden hajós, révész, tutajos, molnár tartozik a veszélyben levő usza vezetőjének a legnagyobb kár elkerüléséért intéző utasításait követni, s utasítására saját hajóját, malmát, tutaját stb. a veszedelem útjából eltávolítani. Mentésnél első kötelessége a vezénylőnek az utasok s általában a személyzet s másodvonalban a teher biztosságáról lehetőleg gondoskodni.

A hajózási vállalatok állomásain és személyszállító hajóin egy-egy panaszkönyv tartandó, mely rendszeren lapszámozva s a vállalat pecsétjével ellátva legyen, melybe az utasok s egyéb üzleti felek netán előforduló panaszait nevök, állásuk és lakhelyök megnevezése mellett, bejegyezhessek.

Ejjel (naplementétől napfeljöttéig) minden uszó tárgy s minden a hajók járásába eső építmény, hajózási vagy nem hajózási eszköz megvilágítandó.

Kikötőn kívül soha sem szabad a parthoz egy szélteben több mint három hajót egymásmellé kötni.

A hajójárásban, sebes vízfolyásban, átjárók útjában uszának megállni vagy kikötni, a szabad hajózást bármely módon akadályozni, a gőzhajók kikötő hídjá elé vagy mögé valamit állítani nem szabad.

A partról vontatott hajók szabadon vonhatják át köteleiket a partnál álló hajókon és hajók fölött.

A partnál álló hajók tartoznak a vontató kötél szabadjárásához segítyt nyújtani és rajtuk át a parttal a közlekedést a mellettük álló hajókról megengedni.

A fedélzet nélküli (nyitott) hajókon, melyeknek oldala rendszeres rakodás mellett a víz felett legalább 1 lábnyi magas-

ságra ki nem emelkedik, úgy állás mint menés közben egy láb magas habdeszkák alkalmazandók.

A hajóvezetők hajózás közben a következőkre tartoznak ügyelni:

1. Induláskor, akár menés közben más induló vagy menő hajó útjában menni vagy azt útjában zavarni nem szabad.

2. A különböző hajójárásban (utvonalban) mozgó hajók akár azon egy, akár ellenkező irányban haladjanak, külön utvonalaikat megtartani kötelesek.

3. Ha bármely hajó vagy naszád egyik parttól a másikhoz átvágtat, s ekkép valamely egyes vagy vontatógőzös utvonalaiba esik, tartozik a felfelé menő gőzös elejétől folyvást legalább 150, s az alá menőétől legalább 300 ölre távol maradni.

Erős kanyarulókban tartozik minden gőzös az egész kanyaruló hosszán a lehetőségig jobb oldalt tartani, ezenfelül az alámenő gép erejét meglátni, s közlekedését a kanyaruló felett hosszantartó, erős gőzfűtytyel jelezni.

A gőzösök s egyéb hajók, talpak versenyzése s egymás mellett járása általában szigorúan tiltatik. Könnyű hajók tartoznak a terhelt vagy vontató és sérült hajóknak minden lehető előnyt nyújtani s erős habtól kimélni.

Átjáróknál (réveknél), hol a két partot egy vagy több révkötél köti össze, a révkötél minden hajó és tutaj előtt azonnal leeresztendő.

Az egy és ugyanazon hajójárásban közlekedő hajóknak — akár azon egy-, akár ellenkező irányban mozogjanak — csak ott szabad egymást elkerülniök, hol a kitérésre elég hely van. Az elég tágasságu helyen szemben találkozó gőzösök jobbra térjenek ki egymásnak, azok közül pedig, melyek egy irányban haladnak, az előlmenő saját jobbát kövesse, hogy a bal felé az azt utolérő szabadon előre mehessen.

A szűk helyen való kitérésnél is általános szabály ugyan a jobbra kitérés, de a vízzel alámenő szabad járásáról a felfelé menő hajó vezetője tartozik gondoskodni.

Midőn a gőzösök valamely hajóhidon mennek át, tartoznak sebességüket annyira mérsékelni, mennyire ezt a hajó vezetésének biztossága megengedi.

Ha két ellenkező irányban haladó hajó ugyanazon időben ér valamely hid közelébe, a felfelé menő hajó tartozik az alámenőnek előnyt adni, hogy azon az utóbbi mehessen át előbb.

Ott, hol valamely hajó vagy tutaj felült vagy elsúlyedt, a gőzösök tartoznak erejüket mérsékelni, s ha szükséges volna,

gépüket meg is állítani. A valamely elsülyedt tárgyhoz tartozó személyzetből senkinek sem szabad az elsülyedt tárgy közeléből eltávoznia, míg a szerencsétlenség okai hivatalosan fel nem vétettek. Minden vezető tartozik a reá bizott s elsülyedt tárgyat nappal valamely szembetűnő jeggyel, éjjel pedig fehér fényű lámpával megjelölni.

A vontató-gőzösöknek s egyéb terhes hajóknak alkonykor az éj beálltával csak addig szabad utjokat folytatni, míg mindkét partot jól láthatni. Könnyű uszály nélkül járó gőzösök azonban ekkor is mindaddig járhatnak, míg legalább az egyik partot láthatni. Gőzerejű és egyéb áljáró hajók s naszádok (révbeli hidasok, kompok, dereglyék, ladikok) ezen határozományok alá nem tartoznak.

A hajózási csatornában minden hajó-, tutaj-, naszádvezető tartozik az illető csatornára vonatkozó külön utasításokhoz alkalmazkodni.

Pozsony és Ásvány, Moldova és O-Orsova, Sziszek és Gradiska, Vásáros-Námény és Tokaj között éjjel semminemű hajónak a víz folyása irányában közlekedni nem szabad.

A ladikokat és dereglyéket csak annyira szabad terhelni, hogy felső részök a vízből mindenkor legalább egy lábnyira szabadon kiálljon. Kik a ladikon vitetik magukat, a padon ülve maradni s a vezető azon utasításaihoz, melyeket a biztonság követel, készségesen alkalmazkodni tartoznak.

Bármely gőzerő nélküli úsza, menés közben éjen át egy fehér fényű lámpával világítandó meg. Minden, a víz folyása ellen menő gőzös előárbozán vagy kéményén 2 s a víz folyásával menően 3 egymás felett függélyesen álló fehér fényű lámpa égjen, mely közönséges tiszta időben legalább 1500 öl távolra világítson. A lámpák oly ernyővel látandók el, hogy általa a világítás fénye a hajó hosszvonalától jobbra mint balra legalább 80 és 80 (összesen 160), s legfőlebb 105 és 105 (összesen 210) foku szöglet alatt világítson előre. Ezenkívül minden magánjáró gőzös és vontató gőzösök leghátul vontatott hajója hátsó végpontján egy kék fényű lámpa égjen. A hajójárásba vagy ennek közelébe vetett horgonyok czölöpei éjjel egy-egy fehér fényű lámpával megvilágítandók.

A mely gőzös az előtte egy irányban haladó gőzöst el akarja kerülni, figyelmeztesse azt ötszörös gőzfütytyel vagy csöndítéssel, mire az jobbra fog kitérni. A hátul menőnek azonban az előmenőt két hajó hosszányinál (70—80) ölnél jobban megközelíteni nem szabad, míg az elébe kerülésére hosszas harsány gőzfütytyel jelt nem adott.

Ha egy irányban haladó két gőzös közül az előlmenő

rendesen (jobbra) ki nem térhetne, akár a helyszüke, akár egyéb oknál fogva, tartozik — miután az utána jövő által ötszörös gőzfűtytyel vagy csöndítéssel figyelmeztetve volt — jobb oldala legmagasabb pontjáról nappal egy kék zászlót csóváltatni, éjjel egy vörös lampát kitűzni s azonnal balra tartani, mire az utána jövő hajó hasonló jelt adva, jobb oldalt tér ki.

Ködös időben, hózivatarban minden gőzös mérsékelt sebességgel járjon s menése közben csöngesen, s 5—5 percenként a gőzfűtyülővel fűtyüljön. Egyéb hajók, tutajok kürtölés, kiáltás vagy üszökesóválással adjanak jelt. A gőzösök ilyenkor megállván, 5—5 percenként csöngessenek, az időnkénti gőzfűtyülést félbehagyatván. A gőzösök, a meg nem világított hajók, malmok s egyéb — a vizen álló vagy mozgó — eszközök figyelmeztetésére időnként harsány gőzfűtyüléssel adjanak jelt.

Ha valamely hajó vagy bármi vizen járó eszköz, megfeneklett vagy elsülyedt volna, ennek vezetője tartozik az esemény helyén legalább egy negyed mérfölddel felül, vagy ha közelében valamely más hajózható víz betorkolása volna, külön ennél is egy őrt felállítani, ki az alámenőket az eseményről értesitse. Az őr, illetőleg örök mindaddig helyt álljanak, míg a megfeneklett vagy elsülyedt tárgy eltávolítva nincs. A megfeneklett vagy elsülyedt hajó, tutaj (talp, lép) s egyéb tárgy éjjelre mindenkor egy minden oldalról látható tiszta fehér fényű lámpával megvilágítandó s a teljesen viz alá süllyedt tárgy ezenkívül nappalra is valamely, már távolról szembetűnő czölöppel vagy uszánynyal megjelölendő. Ez utóbbi jelzés a sekélyes helyeken vetett horgonyoknál se hiányozzék.

Az alsó Dunán a Greben, Tochtália és Izlás zúgóknál a hajók találkozásából származható veszélyek lehető megelőzése végett Greben alatt a pozecski őrtanya (csárdák) néven ismeretes határőri állomásnál mint jelző, egy póznán fel- s alászállitható fehér és vörös kettős gömb van felállítva. Ezen kettős gömböt az őr, ha valamely felfelé menő hajó még jóval a zúgók alatt őt gőzfűtytyel vagy csöngetéssel figyelmeztette, s a zúgokon semmi hajó nincs, felhuzza, s a fölfelé menő hajónak csak ezen adott jelzés után szabad a zúgók közé menniök; a felülről alámenő hajóknak pedig csak akkor szabad a zúgók közé menniök, ha a kettős gömb le van eresztve.

Azaz a felfelé menő hajókra nézve akkor szabad a zúgókon való átjárás, ha a kettős gömb fel van huzva; alámenőkre nézve pedig akkor, ha le van eresztve.

Réveknél, hol az átjárás könnyítésére kötél van a vízen keresztül huzva, a közeledő gőzös gőzfűtytyel vagy csöngetéssel, egyéb hajók és tutajok hangos kiáltással figyelmeztessék a révészeket; s a révészek tartoznak a kötelet azonnal leereszteni, és ha a komp (hidas, repülő hid) épen utban volna, azonnal azon parthoz sietni, melynél a hajó vagy tutaj utjából mielőbb kitérhet.

A mely hajónak más segítségére vagy kiméletére (p. sérültség esetében) szüksége van, nappal egy, az ország címere nélkül álló nemzeti lobogót, éjjel egy zöld fényű lámpát tüzzön árbocza (illetőleg őrfája) félmagasságára, e mellett csöngetéssel vagy hangos kiáltással is jelezzen.

A kikötőkön, réveken kívül álló minden hajó — a gőzösök kivételével — malom s egyéb vizi eszköz, naplementétől napkeltéig egy fehér, minden oldalról legalább 500 ölre ellátzó tiszta fényű lámpával, a gőzösök pedig egy, az árbocza vagy kéményre vont zöld lámpával legyenek megvilágítva.

A csoportosan horgonyzó hajók és a révekben egymás mellett álló hajómalmok közül, egy-egy fehér lámpával, csak a hajózáshoz legközelebb eső első s utolsó, és azon malmok világítandók meg, melyeket a malomszabályozó bizottság az első s utolsó kívül még megvilágítandónak kijelöl.

A vörös lámpák a hajózható vizekről és partjaikról — a gőzhajókat és a valamely két partot összekötő kinyitható hidat nem számítva — mindenünne eltávolítandók.

A gőzhajózási vállalatok, valamint ezek hajóvezetői s egyéb közegei tartoznak minden eseményt, a balesetet, akár valamely a vállalathoz tartozó vagy nem tartozó egyén testi sérülésével járt, akár nem, avagy mihelyt az eset olyan, hogy az a közlekedő közönség figyelmét magára vonhatja, — azonnal a legközelebbi helyhatóságnak a végett bejelenteni, hogy az esemény felvétessék s a bajon a lehetőségig segítve legyen; egyszersmind, ha lehet, távirda útján, de mindenesetre irásban is a m. kir. közmunka- és közlekedésügyi miniszterium, illetőleg a vasuti és hajózási felügyelőségnek körülményesen bejelenteni.

Az egyéb hajózási vállalatok s vállalkozók és ezek hajóvezetői, szintén tartoznak hasonló eseteket első sorban a legközelebbi helyhatóságnak bejelenteni, egyuttal a folyam-felügyeleti közeget azonnal tudósítani, mely azokat a m. kir. közmunka- és közlekedésügyi miniszterium, illetőleg a vasuti és hajózási főfelügyelőség elé terjesztendi.

A gőzhajózási vállalatok minden külön osztálybeli hi-

vatalnoka és szolgálja egy-egy utasítással s szolgálati szabályzattal látandó el. Ezen utasítások egy-egy példánya minden felvételi helyiségben és minden közlekedő hajón nyilvántartandó.

A hajózási hivatalnokok jogosítvák mindazokat, kik a hajózási rendszabályokra vonatkozó utasításokra figyelmeztetés után sem ügyelnének, vagy olyasmit cselekedtek volna, mi az üzlet biztonságát megzavarja vagy épen veszélyezteti, közigazgatási és birói hatóságok közel nem létében letartóztatni s a legközelebb eső közigazgatási vagy birói hatóságnak átszolgáltatni.

A vállalatoknak megeskettett hivatalnokai és szolgálai szolgálatuk teljesítésében a törvény oltalmát élvezik ép ugy, mint az állam tisztviselői.

Ki a hajókon valamely, a jövedék-hivatali eljárás alá eső tárgyat akar szállítani, tartozik ezt a jövedék-hivatali eljárásnak kellően alávetni.

A vállalatok kötelessége a hajóvezetőket, a gépészeket, kormányost attól, hogy a szolgálattételeik közben idejüket a közönséggel töltsék, eitiltani.

Kik valamely hajózási vállalat hajóin utazni vagy szállítani akarnak, tartoznak a vállalat által megállapított és közzétett szállítási feltételekhez alkalmazkodni, a hajózási rendtartás által előirt — a rendre, szabályszerűsége és biztosságra vonatkozó — szabályokat pontosan megtartani s azon utasításoknak, melyeket a hajós és felvigyázó személyzet adni netán szükségesnek tart, készséggel eleget tenni.

A hajózási vállalat szolgálati vagy munkás személyzetéhez nem tartozó egyéneknek különös engedelem nélkül a kikötő-hidakra s hidhajókra lépni nem szabad, kivéve a be- és kijárást, a fel- és leszállást, s a szállitmányok feladására és átvételére meghatározott helyeket.

A tutajok (talpak, szálak) 8 ölnél szélesebbek és 36 ölnél hosszabbak nem lehetnek.

Ezen hosszúságba az elől és hátul kiálló kormánylapátok is beszámítandók.

A tutajok kellő biztossággal legyenek összeállítva s a kötőgerendáknak nem szabad a szálakon kívül állaniok. Minden tutajon, mihelyt a 10 ölnél hosszabb, legalább három s ha 20 ölnél hosszabb, legalább négy erős evező egyén alkalmazandó. A tutajok menés közben legalább 60—70 ölnyi távolságban járjanak egymásután, s a hátulsó lehetőleg az előtte járó utvonalát tartsa. Két tutajnak egymás mellett annál kevésbé egymáshoz kötve járni nem szabad.

Átvágásokba (ásásokba), hol a tilalomtáblák ki vannak

tűzve, a tutajnak bemenni nem szabad. A tutajoknak sem éjjel (napnyugta után s napfelkölte előtt) sem ködben, sem hózivatarban, sem mielőtt a víz a part színét meghaladta, járniok nem szabad.

A tutajok éjjel őrtüzekkel világítandók meg. Állásuk közben úgy helyezkedjenek, hogy egyik a másikat csak fele hosszában fődje s megállaniok sem ásások nyilásainál, sem kanyarulókban, sem szük helyeken, kivált pedig egymással szemben eső mindkét partra megoszolva, hol a hajók utjában állanának, nem szabad.

A hajózási üzlet rendessége, szabályszerűsége és biztonsága felett az állami felügyeletet, az ellenőrködést a m. kir. vasuti és hajózási felügyelőség gyakorolja, melynek hatáskörét utasítás határozza meg. Ezen felügyelőség a m. kir. közmunka- és közlekedésügyi miniszterium alatt áll.

A községi előjárók, közbiztonsági közegek és általában a közigazgatási hatóságok kötelesek a fentebbi szabályok szigorú megtartása felett őrködni, a felügyelettel megbízott hajózási személyzetnek e tekintetben különösen szerencsétlenség eseteiben a leghathatósb segélyt nyújtani, az áthágókat, a körülmények szerint őrizet alá venni és az illető hatóságnak megbüntetés végett átadni.

A hajózási és folyamrendészeti szabályok egy-egy példányával minden hajó- és tutajvezető el legyen látva, s ha az e feletti vizsgálattal megbízott egyének kívánnák, tartoznak azt mindenkor előmutatni. Szomszéd vagy idegen tartományokból a magyar korona területére érkező idegen lobogóju hajók ezen szabályokkal a határon átlépésökkor ellátandók.

Ezen szabályok kötelező ereje nemcsak a hazai, hanem minden egyéb, — a hazai hajózható vizeken bármely lobogó alatt járó — hajóra, azok vezetőire, valamint összes személyzetére kiterjed.

*

A fennebbi határozmányok eilen vétők — a kihágás természetete szerint — 1 forinttól 500 forintig terjedhető pénzbírsággal büntettetnek azon közigazgatási hatóság által, melynek körletébe a mulasztás vagy a határozmány ellen való cselekvés történt.

Tartalom.

1. Irányelvek a tüzesetek kiderítéséhez 1
  2. A házkutatásról 11
  3. A fogolykiséretekéről 20
  4. Utmutatás a vásárfelügyeleti szolgálat teljesítésére nézve 29
  5. Utlevél és idegenrendészet 41
  6. A hajózásról és folyamrendészetéről 53
-